

Newsletter naplňování strategického plánu sociálního začleňování v Ostravě 10/2016

Komunikace s veřejností

Od 1. července 2014 zahájilo statutární město Ostrava spolupráci s vládou Agenturou pro sociální začleňování s cílem řešit problematiku sociálního začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených komplexně, s podporou státu a ve spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty. Těmto tématům se věnovaly newslettery od roku 2013, kdy jste mohli na webových stránkách statutárního města Ostravy sledovat „Sociální inkluze Newsletter“, a následně v roce 2015 navazující „Sociální začleňování Newsletter“.

Nyní, na podkladě mediálního plánu pro sociální začleňování byly vytvořeny webové stránky sociálního začleňování ve městě Ostrava, které sumarizují informace o všech pěti oblastech podpory Strategického plánu sociálního začleňování, 2015 - 2018. Naleznete zde základní informace o spolupráci města a Agentury i další dokumenty. Jste informováni o dění v jednotlivých oblastech podpory, proběhlých pracovních skupinách, kulatých stolech, i o projektech města a jeho partnerů.

O našich webových stránkách a projektech města informujeme občany prostřednictvím webu statutárního města Ostravy v sekci „Město a občan – Aktuální projekty, Sociální začleňování“, a také na stránkách Komunitního plánování sociálních služeb Ostrava.

Nadále se měsíčně v Ostravské radnici vydávají články k jednotlivým oblastem podpory. V září 2016 jsme občany informovali o vzniku nových webových stránek, nyní v říjnu 2016 vychází článek o zahájení rozsáhlého projektu v oblasti vzdělávání „Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání ve městě Ostrava.“

Oblast podpory – bydlení

Jedním z nejviditelnějších dopadů sociálního vyloučení je vznik a existence lokalit, pro které je charakteristická nízká kvalita bytového fondu, přeplněnost bytů, obývání bytů bez nájemních smluv, nedostatečná právní ochrana nájemníků a špatně vymahatelné pohledávky majitelů bytového fondu.

Mezi kroky, které je potřeba v oblasti bytových politik obcí učinit, patří zpracování koncepcí jejich udržitelnosti a rozvoje. Mimo jiné by měly usilovat o zvýšení kvalitního a finančně dostupného bytového fondu pro nízkopříjmové skupiny obyvatel.

Je nutné vytvořit systém dostupného bydlení, zvýšit vymahatelnost nájemného, posílit prostředky ochrany a pomoci nájemníkům ve vztahu k poskytovatelům nájemného bydlení a ubytování, revitalizovat lokality obývané ve vysoké koncentraci osobami ohroženými sociálním vyloučením.

Strategický plán sociálního začleňování Ostrava pro období 2015 - 2018 definuje klíčové oblasti postupu při řešení této situace:

1. rozšíření dostupnosti a udržitelnosti stabilního a důstojného bydlení pro lidi ohrožené nestabilitou v této oblasti,
2. vznik a implementace koncepce sociálního bydlení,

3. rozvoj komunitní práce a participativních metod v oblasti bydlení,
4. podpora programů prevence bezdomovectví.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

BYDLENÍ!!!
KONCEPCE BYDLENÍ
A JEJÍ PILOTNÍ OVĚŘENÍ

Na toto reaguje statutární město Ostrava projektem „Koncepce sociálního bydlení a její pilotní ověření ve městě Ostrava“ reg. č. projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003526, který byl schválen Řídícím orgánem MPSV dne 15. září 2016. Cílem projektu je zajištění dostupnosti bydlení pro osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách na území statutárního města Ostravy a posílení role Magistrátu města Ostravy jako klíčového aktéra v oblasti bydlení. K výše uvedenému jej zkapacitnit a vytvořit fungující systém sociálního bydlení a metodiku sociální práce s klienty.

K tomuto účelu se pravidelně schází dvě pracovní skupiny:

pracovní skupina k údržbě a rozvoji bytového fondu, která je zastoupena vedoucími pracovníky bytových odborů, referenty správ majetku, zástupci neziskových organizací věnující se bytovému tématu, aj.

pracovní skupina ke krizovému, sociálnímu a dostupnému bydlení, která je zastoupena zástupci neziskových organizací, vedoucími pracovníky odboru sociálních věcí, aj.

V měsících srpnu a září proběhly pracovní pohovory v rámci projektu na pracovní pozice – finanční manažer projektu, administrativní pracovník, metodik, sociální pracovník - agenda žádostí, sociální pracovník pro přímou práci s klienty. Z kandidátů jsme vybrali vhodné uchazeče, kteří by měli nastoupit v průběhu následujících měsíců. V příštím roce budeme hledat do projektu další pracovníky na pracovní pozice sociálních pracovníků pro práci s klienty (postupný nábor až do 9/2017 – cílový stav 8 sociálních pracovníků).

V rámci projektu se pravidelně schází projektový tým. V září se také uskutečnilo pracovní setkání se zástupci společnosti ČEZ prodej, kde byla podrobně dojednána spolupráce v rámci projektu. Proběhla také jednání se starosty šesti největších městských obvodů, které přislíbily dodat do projektu městské byty. Na jednáních byly diskutovány podrobnosti a spolupráce po dobu realizace projektu.

Oblast podpory bydlení garantují:

Mgr. Lucie Škvaridlová se věnuje sociální práci od roku 2010 v rámci nestátních neziskových organizací. Od roku 2015 je zaměstnancem statutárního města Ostrava, zařazeným do Magistrátu města Ostravy na pozici koordinátora sociálního začleňování, kde využívá především zkušenosti, které získala v rámci terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách.

Mgr. Marek Mikulec, Ph.D. je lokálním konzultantem Agentury pro sociální začleňování se specializací na oblast bydlení. Je absolventem doktorského studijního programu sociální práce na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity, dva roky strávil výzkumem, v rámci něhož bydlel v jedné z ostravských SVL. Dlouhodobě se zabývá sociálním bydlením a sociálním vyloučením a jeho dimenzemi.

Oblast podpory – prevence kriminality

Sociálně vyloučené lokality jsou obecně spojeny s vyšší mírou kriminality. Příčinou tohoto stavu je především koncentrovaný výskyt jevů, které souvisí s životem v sociálním vyloučení. Těmito jevy jsou například: chudoba, zadlužení, nedostatek příležitostí k uplatnění na trhu práce, závislosti, a celkově nízké právní povědomí. Oblast podpory je zaměřena na zvyšování bezpečí a pocitu bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách a jejich okolí, směřuje na rizikovou mládež a přináší soubor výchovně-vzdělávacích aktivit.

Strategický plán sociálního začleňování Ostrava pro období 2015 -2018 definuje klíčové oblasti postupu při řešení této situace:

1. podpora integračních aktivit pro osoby po návratu z výkonu trestu nebo žijících rizikovým způsobem života,
2. zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí,
3. podpora výchovně vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro rizikové děti a mládež,
4. zmírňování rizik návykového chování.

K tomuto účelu se pravidelně schází pracovní skupina prevence kriminality zastoupena o zástupce neziskových organizací, vedoucí pracovníci odborů zaměřující se na prevenci, aj.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PREVENCE!!!
ASISTENTI PREVENCE KRIMINALITY
MULTIDISCIPLINÁRNÍ TÝMY

Na toto téma také reaguje statutární město Ostrava projektem „Posílení prevence kriminality v Ostravě prostřednictvím asistenta prevence kriminality a multidisciplinárního přístupu“ reg. č. CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0002789. Strategickým cílem projektu je stabilizace bezpečnosti a zlepšení stavu veřejného pořádku v sociálně vyloučených a dalších rizikových lokalitách, posílení systému prevence kriminality ve městě a snížení kriminality na území sociálně vyloučených lokalit a města.

Pro projekt bylo v měsíci srpnu a září vybráno celkem 6 asistentů prevence kriminality působících v sociálně vyloučených lokalitách města Ostravy, kteří v říjnu 2016 zahájí svou důležitou preventivní roli v terénu. V říjnu začne také působit koordinátor multidisciplinárních týmů, který byl již také vybrán.

V září v Ostravě proběhla prezentační akce o problematice trestných činů z nenávisti pro vedoucí pracovníky městských policí v Moravskoslezském kraji. Jednalo se o projekt „Kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti“, který je realizován Úřadem vlády České republiky.

Oblast podpory prevence kriminality garantují:

Bc. Helena Kuzníková se věnovala sociální práci od roku 1999 v rámci nestátních neziskových organizací. Od roku 2006 je zaměstnancem statutárního města Ostrava, zařazeným do Magistrátu města Ostravy na pozici manažera programu prevence kriminality, kde čerpá, mimo jiné, ze zkušeností, které získala v rámci terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách a jako vedoucí občanské poradny.

Ing. Pavel Antony je lokálním konzultantem ASZ pro oblast prevence kriminality od roku 2016. Taktéž je specialistou pro místní rozvoj Mikroregionu Krnovsko. Na své pracovní pozici Agentury pro sociální začleňování čerpá především ze zkušeností, kdy byl členem pracovních skupin v rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám na Osoblažsku. Věnoval se také procesům tvorby strategie a vedení pracovních týmů.

Oblast podpory – rodina a zdraví

Život dětí v sociálně vyloučených lokalitách se odvíjí odlišně od života jejich vrstevníků v běžné společnosti. Specifické prostředí sociálního vyloučení je spojené s řadou problémů ekonomické, sociální, pracovní a bytové povahy. Nedostatek finančních prostředků vede pouze k možnosti zajištění základních nákupů potravin, dlouhodobě pak omezuje výdaje spojené se školními a mimoškolními aktivitami dítěte, či vybavením domácnosti. Děti vyrůstající v sociálně vyloučených lokalitách mají velmi často omezený životní prostor. Domácnosti obývá zpravidla větší počet členů široké rodiny, děti nemají dostatečné soukromí ani vhodné podmínky pro školní přípravu.

Z nedostatku podnětů a kontaktů se také dítě mnohdy uchyluje k jednotvárnému a rizikovému způsobu využití volného času doprovázeného pocitem nudy. Děti ze sociálně vyloučených lokalit proto mohou často hledat možnost zvrátit tyto stereotypy nalézáním zábavy v hernách, zábavních podnicích, experimentováním s drogami, vandalstvím, ojedinělá není ani drobná trestná činnost.

Dětem ze sociálně vyloučených lokalit se také často nedostává přiměřené zdravotní péče. V důsledku špatných bytových a hygienických podmínek jsou děti ohroženy vyšším výskytem infekčních chorob, zejména žloutenky. Hlavními důvody nedostatečné zdravotní péče bývají její obtížná finanční či geografická dostupnost.

S orgány sociálně-právní ochrany dětí, které působí na území statutárního města Ostravy, spolupracuje několik neziskových organizací poskytujících sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Je ovšem nutné zvýšit počet pracovníků působících v oblasti služeb pro rodiny a děti.

Strategický plán sociálního začleňování Ostrava pro období 2015 -2018 definuje klíčové oblasti postupu při řešení této situace:

1. adresná podpora rodin znevýhodněných v naplňování rodičovských práv a povinností,
2. podpora aktivit přispívajících k řešení problematiky domácího násilí,
3. zvýšení zdravotní gramotnosti rodin a jednotlivců ohrožených sociálním vyloučením,
4. vytvoření koncepce rodinné politiky ve statutárním městě Ostrava.

K tomuto účelu se pravidelně schází pracovní skupina rodina a zdraví zastoupena o zástupce neziskových organizací, vedoucí a pracovníci odborů zaměřující se na rodinu a sociální věci, aj.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

RODINA!!!
PREVENCE OHROŽENÍ RODINY

Na toto téma také reaguje statutární město Ostrava projektem „Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava“ reg. č. projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003525. Cílem projektu je celkový rozvoj systému podpory a zlepšení postavení rodin sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených, ze SVL na území města Ostravy. Tento projekt byl již prezentován na pracovní skupině rodina a zdraví, sociálním pracovníkům sociálně právní ochrany dětí na obvodech města.

V měsíci srpnu a září proběhly pracovní pohovory v rámci projektu na pracovní pozice metodik, casemanager a evaluátor. Pracovníci nastoupí v průběhu měsíců října a listopadu 2016. Dále byli osloveni externí spolupracovníci. Aktuálně se připravují veřejné zakázky na aktivizační kurzy, víkendové pobyty a vzdělávání pro účastníky aktivity Ženy na trhu práce.

Oblast podpory rodina a zdraví garantují:

Mgr. Markéta Hégllová je zaměstnancem statutárního města Ostrava, zařazeným do Magistrátu města Ostravy od roku 2008 na pozici terénního sociálního pracovníka, později metodika pro sociálně-právní ochranu dětí. Své zkušenosti získala zejména při přímé práci s rodinami s dětmi. Nyní je členkou několika pracovních skupin, např. týmu pro mládež, komunitního plánování a tajemnicí komise pro rodinnou politiku.

Mgr. et Mgr. Dita Tenglerová je pracovníkem Agentury pro sociální začleňování od roku 2015 na pozici lokálního konzultanta pro oblast rodiny a zdraví. Na své pracovní pozici čerpá ze svých zkušeností práce v sociálních službách v rámci neziskového sektoru, také je dlouholetou členkou pracovní skupiny Rodina a děti v rámci Komunitního plánování Ostrava. Dlouhodobě se věnuje také managementu sociálních služeb a jeho plánování.

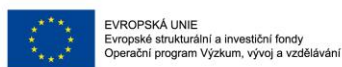
Oblast podpory – vzdělávání

Na území statutárního města Ostravy působí celkem 68 základních škol a 53 mateřských škol zřizovaných obcí. Agentura pro sociální začleňování realizovala na jaře roku 2015 dotazníkové šetření, do kterého byly zapojeny mateřské i základní školy. Mateřské školy průměrně uváděly, že zhruba 11,7 % žáků vnímají jako ohrožené školním neúspěchem. Dle respondentů mohou mezi tyto důvody patřit vady řeči, jiné jazykové prostředí nebo původ v nepodnětném prostředí SVL. Z celkového počtu žáků základních škol je téměř 14% ohroženo školním neúspěchem. Velká část těchto žáků pochází ze sociálně vyloučeného prostředí, ale patří zde i žáci s nedostatečnou jazykovou kompetencí, poruchami řeči a různými zdravotními handicap. Sociální znevýhodnění přitom co do počtu mezi ostatními faktory dominuje.

Strategický plán sociálního začleňování Ostrava pro období 2015 -2018 definuje klíčové oblasti postupu při řešení této situace:

1. posílení předškolní přípravy žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí,
2. posílení inkluzivní role škol a dalších neformálních vzdělávání pro kvalitní start do života,
3. prohloubení spolupráce aktérů vzdělávání.

K tomuto účelu se pravidelně schází čtyři pracovní skupiny vzdělávání zastoupeny také řediteli škol, vedoucími pracovníky odboru školství, aj.

Na toto téma reaguje statutární město Ostrava projektem „Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání ve městě Ostrava“ reg. č. CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000212. Slavnostní zahájení projektu se uskutečnilo 1. září 2016. Projekt řeší prioritně aktivity zaměřené na vzdělávání současných žáků základních škol ohrožených školním neúspěchem. Jeho záměrem je zejména zvýšení úspěšnosti dětí pocházejících ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí a zlepšení připravenosti škol na práci s nimi. Projekt pokrývá téměř 11 tisíc žáků a účastní se ho více než 850 pedagogických pracovníků na celkem 28 školách.

Oblast podpory vzdělávání garantuje:

Mgr. Jiřina Chlebková je zaměstnancem statutárního města Ostrava, zařazeným do Magistrátu města Ostravy od roku 2016 na pozici specialisty podpory a manažera projektů v oblasti školství a vzdělávání.

Oblast podpory – zaměstnanost

Jedním z klíčových témat pro sociální začleňování je podpora služeb zaměstnanosti. Důvodem je vysoká míra nezaměstnanosti, která v některých sociálně vyloučených lokalitách a ubytovacích dosahuje 60 – 90%. Tato nezaměstnanost je často dlouhodobá nebo opakovaná, má na obyvatele sociálně vyloučených lokalit řadu vážných dopadů.

Všechny strategické dokumenty města mluví o zásadní potřebě uplatnění klientů na trhu práce. Vysoká priorita je přikládána tvorbě sítě zaměstnanosti. Hlubší provázání práce nestátních neziskových organizací a městských organizací s Úřadem práce ČR, různých organizačních složek navzájem a systematictější oslovování zaměstnavatelů velmi zefektivní možnost uplatnění klientů v legálním zaměstnání.

Strategický plán sociálního začleňování Ostrava pro období 2015 -2018 definuje klíčové oblasti postupu při řešení této situace:

1. rozvoj pracovního poradenství a individuální podpory klientů při vstupu na trh práce,
2. podpora pracovních příležitostí pro obyvatele ze sociálně vyloučeného prostředí a tvorba pracovních míst,
3. rozvoj sociální ekonomiky,
4. provázání služeb na podporu zaměstnanosti,
5. implementace principů zodpovědného zadávání veřejných zakázek,
6. rozvoj prevence nelegálního zaměstnávání, implementace veřejné služby.

K tomuto účelu se pravidelně schází pracovní skupina zaměstnanost zastoupena zástupci neziskových organizací, ÚP ČR, města, aj.

V rámci neprojektových aktivit v oblasti zaměstnanosti pracovníci Agentury pro sociální začleňování a města navazují spolupráci s městskými podniky. Podařilo se již zaměstnat čtyři uchazečky ze sociálně vyloučené lokality v Dopravním podniku Ostrava. Pracovní smlouva je sepsána na rok. Vyhledávání a oslovování vhodných kandidátů na pracovní místa probíhá ve spolupráci s pracovníky Vzájemného soužití o.p.s., Společně-Jekhetane, o.p.s., a romskými asistenty městských obvodů.

Oblast podpory zaměstnanost garantují:

Jana Abrlová, DiS. se věnuje sociální práci od roku 2002, zejména v oblasti odborného sociálního poradenství v nestátních neziskových organizacích a na městském úřadu. Od roku 2016 je zaměstnancem statutárního města Ostrava, zařazeným do Magistrátu města Ostravy na pozici sociální pracovníce pro obec Stará Ves n. Ondřejnicí. Má zkušenosti s různými cílovými skupinami, včetně osob ze sociálně vyloučených lokalit.

Mgr. Libor Menšík se od roku 2007 pohybuje ve službách zaměstnanosti. Působil na úřadu práce ČR jako člen realizačních týmů projektů s tematikou zaměstnávání a zaměstnanosti. Během svého působení v této oblasti se doposud podílel na přípravě a realizaci systémových změn způsobu zprostředkování zaměstnání úřadu práce v Opavě, jako vedoucí oddělení základního poradenství. Rovněž měl možnost se podílet na metodických pokladech pro pracovníky trhu práce v celorepublikové působnosti v rámci své agendy na GR ÚP v Praze. Nyní je od letošního roku lokálním konzultantem Agentury pro sociální začleňování pro oblast zaměstnanosti, kde by se chtěl podílet na systémové a systematické podpoře vytváření vhodných pracovních míst, propojování významných a důležitých aktérů na trhu práce, a rozšiřování možností pracovního uplatnění příslušníků cílové skupiny.